

D Budi pametan Danas

Marko Miljanov
(1833 – 1901), ratnik i narodni književnik

Radije sam poginuti glavom, no obrazom!

DIJALOG

Odgovor na članak profesora Radoja Čolovića „Srpsko lekarsko društvo nije u službi nijednog režima“ (Danas, 13. XII 2022)

Bežanje od turobne istine

Profesor Radoje Čolović je bio mnogo bolji hirurug nego što je polemičar. Nije problem neveština, već odnos prema činjenicama. Znam da veruje u moj moralni integritet, jer me je, kao predsednik Srpskog lekarskog društva (SLD), dvaput predlagao (i izabrao) za predsednika Etičkog odbora, pa mu skrećem pažnju da zasluzuje strog ukor.

1. Nekorektno je da ponavlja kako sam „izneo čitav niz neistina“, a da čak i ne pokuša da bilo koju od njih konkretno navede i argumentima dokaže.

2. Ničije „neistine“ ne mogu da nanesu „veliku štetu“ SLD, koliko to može da učini njegovo rukovodstvo svojim ponašanjem.

3. Prebacivanje sopstvenog fijska je tvrdnja upućena meni: „Nije uspeo da od Simpozijuma... napravi (lošu) politikantsku predstavu.“ „Dometi“ Simpozijuma ostaju sraman detalj u istoriji naše medicine (o tome kasnije).

4. Kada u postojećoj „demokratskoj“ sredini za mene napiše: „U svojoj ostrašćenju borbi protiv režima...“, predsednik mora da bude svestan da me opasno denuncira.

5. On navodi: „... ali kolega Radovanoviću, nemojte se zanositi. Uveren sam da 'režim' ne obraća pažnju ni na ono što pričate vi, ni što pričam ja.“ Režim reaguje čak i kad neki seljak izađe na protest, pa mu decu izbacili iz obdaništa. Svestan sam opasnosti kojima se izlažem, kao što i predsednik ima prava na svoje nade.

6. Nerazumljiva je tvrdnja: „Na nesreću profesora Radovanovića ... SLD ni jedan jedini trenutak nije bio u službi bilo kog, pa ni ovog 'reži-

Zoran Radovanović

POLEMIKE

ma“.

Zašto bi me činila srećnim okolnost da SLD služi režimu?

7. Predsednik uporno stavlja pod navodnice reč „režim“, valjda da bi se distancirao od mene, koji to ne činim. Mi možemo različito da procenjujemo da li građani Srbije zasluzuju demokratsku vlast, vladavinu prava, slobodu izražavanja i sva druga civilizacijska dostignuća, što smatram moralnim, a ne ideološkim stavom, ali te razlike ne bi smele da se odraze na naše viđenje prevashodno staleških pitanja.

8. Ne postoji „(s)asvim neočekivani uzrok ljutnje profesora Radovanovića prema SLD“ zbog Kriznog štaba. Tačno je, međutim, da sam, poput mnogih kolega, razočaran što SLD i Lekarska komora ne brane dostojanstvo profesije i što tolerišu afirmaciju mnogih nakaradnih stavova, recimo sadašnje ministarke zdravlja o genetskoj superiornosti Srba, uz lažne argumente.

9. Moje navodno nezadovoljstvo zbog nepozivanja u Krizni štab predsedniku je moglo da se „javi“ jedino natprirodnim putem.

10. Tvrdnju da bi Radovanović u

Kriznom štabu, „ako bi prihvatio, radio bi isto što i dr Predrag Kon“ demantuju javno ispoljene razlike u realnom vremenu, kada su se događaji dešavali.

11. Tačno je da „profesor Radovanović nije imao nikakvu čarobnu formulu za suzbijanje pandemije“, ali je znao šta rade druge zemlje koje su prošle neuporedivo bolje od Srbije.

12. Zamena teze je da sam tražio da mi se SLD pridruži u „kritici Kriznog štaba“. Moj predlog je bio da SLD skupi hrabrost i dozvoli analizu suzbijanja epidemije, jer nam je to dužnost radi izvlačenja pouka. I laici su svesni koliko kao društvo trpimo zbog nespemnosti da se suočimo sa svojim ponašanjem tokom 1990-ih.

13. Uvredljiva je potpuno neosnovana tvrdnja „da su se on i njegovi istomišljenici (misli se na mene i udruženje lekara Ujedinjeni protiv kovida) služili i neistinitim, za lekare providnim manipulacijama, na koje su se mogli „upecati“ samo neupućeni laici ili zlonamerni čiji je moto „što gore, to bolje“. To je tipična paušalna „argumentacija“ koje se stidi pristojan svet. Koje neistine? Za koga normalnog bi bilo bolje, ako je gore?

14. Poražavajuće je plitka „duhovitost: „Vaša jedinstvena znanja koja vam je valjda kao svom izaslaniku sam Gospod Bog u potaji saopštio.“ Niti su mi znanja jedinstvena, niti sam ih sam nametao, već sam ih, kao član epidemiološkog tima udruženja lekara Ujedinjeni protiv kovida, prenosio vlastima i javnosti kada se za tim ukazivala potreba. U tom pogledu je od mene bila čak aktivnija doktorka epidemioloških nauka,

u režimskim medijima poznata kao „žena iz Holandije“.

15. Neumesna je i opaska da imam „spasonosnu formulu“, koju bi on, da ju je znao, „ponudio i predsedniku SAD“. Ne treba se sprdati sa našom tragedijom, jer smo, da smo se držali prakse razumnijih od nas, prošli sa podnošljivim viškom smrtnosti od 15.000, umesto zastrašujućih 65.000.

16. Iz mojih članaka se vidi da nisam „prečutao“ da je Kongres lekara prvobitno planiran za maj 2020, ali sam upravo zbog odlaganja upozoravao da je život (čitaj: kovid 19) u međuvremenu nametnuo nove teme koje se ne smeju ignorisati.

17. Tek sada saznajem da se „skoro pred letnji raspust“ SLD obratio direktorki Instituta „Batut“ da organizuje „simpozijum o javnom zdravlju i kovidu“. Ona se, dakle, oglušila o taj zahtev, jer je odabrala šest tema bez kovida. Tada sam intervenisao. Rukovodstvo SLD je shvatilo da bi bila istorijska bruka da se „previdi“ pandemija, pa je izdejtvovalo da se i ta tema ubaci u program. Međutim, sve je učinjeno da se ne čuje, pa ni da ostane kao pisani trag, bilo kakav kritički osvrt na preduzimate mere. To jeste sramota o kojoj je ovih dana u „Politici“ pisao i prof. Dragan Delić.

18. Predsednik ne treba da se ponosi svojom žaokom: „Koliko znam vi ste sve vreme bili tzv. 'salonski lekar““. Ne samo da sam proveo više vremena na terenu nego svi beogradski profesori epidemiologije zajedno (nabranjanje bi uzelo mnogo prostora), već sam u Kuvajtu skoro 20 godina, uz obaveze na fakultetu, radio u bolnici za zarazne bolesti.

19. Neumesno je pitanje: „S kojim pravom vi i vaši istomišljenici tvrdite da lekari 'Batuta' falsifikuju podatke?“ Na postojanje „dvostrukog knjigovodstva“, sa petostrukom razlikom između stvarnih i javnosti prikazivanih podataka, prvi je ukazao BIRN još juna 2020. Mnogi lekari su svedočili da su u toku dežurstva u svojoj bolnici imali više umrlih od kovida 19 nego što je saopštavano za celu zemlju. I bivši ministar zdravlja je priznao da broj umrlih od kovida 19 tokom 2020. nije bio malo više od 3.000, nego preko 10.000.

20. Predsednik preteruje u svojoj nepokolebljivoj veri u zvanične podatke o umiranju od kovida 19, s opaskom „da je sitnih odstupanja moralo i bilo u svim zemljama sveta“. Sitnih odstupanja je bilo, ali ne mamutskih razmera kao kod nas. Treba li da se setimo da je, recimo, tek svaki peti Nišlija sahranjivan u limenom sanduku dobijao tačnu dijagnozu?

21. Predsednikova tvrdnja da dijagnoze nisu mogle biti postavljane zbog izostale obdukcije ne priliče jednom lekaru.

22. Šta reći na optužbu: „... vi, profesore Radovanoviću, zasluzujete da vas 'režim' ... debelo plaća“, osim što sam spreman da to „plaćanje“ stoički prihvatim radi mirne savesti. Da li isto važi i za rukovodstvo SLD?

23. Cinično zvuči poruka: „Pozivam vas da se kandidujete za predsednika SLD.“ Pa, ni predsednik mesne zajednice ne može da bude izabran bez saglasnosti vlasti. Čikam tako „neinformisanog“ predsednika da za svog naslednika kandiduje recimo pomenutog profesora Delića.

Autor je profesor epidemiologije u penziji i član Saveta udruženja Ujedinjeni protiv kovida